

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000911

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-02-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жученко Світлана Василівна

2. Svitlana Zhuchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0657-3040

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 07-03-2024

Спеціальність за освітою: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Місце роботи здобувача: Товариство з обмеженою відповідальністю "ГЛОБАЛ-ТРЕЙД-С"

Код за ЄДРПОУ: 37970703

Місцезнаходження: вул. Ю. Ветрова, 20, Суми, Сумський р-н., 40020, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 4517

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 75.29.33, 06.52.13, 06.58.55, 06.71.47

Тема дисертації:

1. Фінансування соціального та доступного житла в контексті досягнення цілей сталого розвитку
2. Financing of social and affordable housing in the context of achieving the goals of sustainable development

Реферат:

1. Визначено, що більшість країн ЄС стикається з проблемою доступності житла, перенаселеності житла та фінансового навантаження, обумовленого загальними витратами на житло. Встановлено, що фінансування соціального і доступного житла є актуальним напрямком державної фінансової політики, проаналізовано основні її інструменти у сфері забезпечення соціального та доступного житла на прикладі країн ЄС. Виявлено сильні та слабкі сторони, можливості та загрози для будівництва доступного житла за допомогою SWOT-аналізу. Обґрунтовано необхідність вирішення дилеми між етичною стороною та бізнес-мотивацією при інвестуванні в соціальне та доступне житло. Виявлено домінуючі тенденції міжгалузевих досліджень, що знаходять своє вираження в межах чотирьох сформованих кластерів. При цьому звернено увагу на Цілі сталого розвитку, у тісному зв'язку з якими досліджується фінансування соціального і доступного житла, зокрема ЦСР 1 «Подолання бідності», ЦСР 3 «Міцне здоров'я і благополуччя», ЦСР4 «Якісна освіта», ЦСР8 «Гідна праця та економічне зростання» та ЦСР10 «Скорочення нерівності». В контексті досягнення ЦСР №8 проаналізовано причинний зв'язок, його характер і силу між економічним зростанням країни та бюджетними

витратами на житло в межах соціального захисту та житлового розвитку. Кореляційний аналіз (Пірсона / Спірмена в залежності від попередніх результатів тесту Шапіро-Вілکا) підтвердив зв'язок між бюджетними витратами на житло в межах соціального захисту та зростанням ВВП на душу населення в 22 з 27 країн ЄС, включаючи 14 країн із позитивною залежністю, переважно середньою силою та 1-річним лагом (або без часового лага). У свою чергу, взаємозв'язок між бюджетними витратами на розвиток житлового фонду у блоці витрат на житлово-комунальне господарство та зростанням ВВП на душу населення визначено у 26 із 27 країн вибірки, до яких входять 17 із позитивним напрямком, високим (8 країн) та середнім (9 країн) рівнем сили зв'язку та 1-2-річним відставанням. Використовуючи результати перевірки причинності зв'язків Грейнджера, державні соціальні витрати на житло впливають на зростання ВВП на душу населення в 14 країнах ЄС, а державні витрати на розвиток житла є причиною зростання ВВП на душу населення в 17 країнах ЄС. На основі побудови динамічної системної лінійної регресійної моделі оцінки панельних даних Ареллано-Бовера / Бланделла-Бонда з ймовірністю 91% визначено, що зростання бюджетних витрат на житловий розвиток в розрізі блоку витрат на житлово-комунальне господарство на 1% сприятиме зростанню ВВП на душу населення на 2,38% з часовим лагом 3 роки. Підтверджено та оцінено вплив іпотечного кредитування, пільгової оренди та бюджетних витрат на житло на рівень перенаселеності житла та резильєнтність населення до соціально-обумовлених хвороб в контексті досягнення Цілі сталого розвитку №3 на основі кореляційно-регресійного аналізу, урахування часових лагів та побудови системної динамічної моделі оцінювання панельних даних для 27 країн ЄС за 2012-2021 рр. з використанням методів Пірсона / Спірмена, моделі Ареллано-Бовера / Бланделла-Бонда, тесту Шапіро-Вілка і інструментів STATA 18. Зниження перенаселеності житла сприяє зниженню рівня смертності від розладів психіки та поведінки – у 59 %; туберкульозу – у 56%; СНІДу, вірусних гепатитів, діабету, пневмонії – у 44% країн ЄС. Зростання частки власників житла на умовах іпотеки або кредиту на житло сприяє зниженню рівня перенаселеності житла у 74 %; частки орендарів на пільгових умовах або безкоштовно – у 59 %; частки бюджетних видатків на розвиток житлового фонду в межах витрат на ЖКГ – у 56 %; частки бюджетних видатків на житло як напрямку соціального захисту – у 45 % країн ЄС. При цьому зростання частки власників житла на умовах іпотеки на 1 % сприятиме зниженню рівня перенаселення житла в середньому на 0,42 % з часовим лагом 3 роки (з ймовірністю 94%), частки орендарів на пільгових умовах або безкоштовно – на 0,75 % з часовим лагом 2 роки, частки бюджетних витрат на житловий розвиток – на 4,17 % з часовим лагом 2 роки. Натомість, зростання частки бюджетних видатків на житло як напрямку соціального захисту на 1% призводить до зростання рівня перенаселення житла в середньому на 1,51 % з часовим лагом 2 роки (з ймовірністю 81%).

2. It was determined that most EU countries face the problem of housing affordability, housing overcrowding and the financial burden caused by general housing costs. It was established that the financing of social and affordable housing is an actual direction of the state financial policy, its main tools in the field of providing social and affordable housing were analysed using the example of EU countries. Strengths and weaknesses, opportunities, and threats for the construction of affordable housing were identified using a SWOT analysis. The need to resolve the dilemma between the ethical side and business motivation when investing in social and affordable housing is substantiated. Dominant trends of interdisciplinary research, which are expressed within four formed clusters, have been identified. At the same time, attention is paid to the goals of sustainable development, in close connection with which the financing of social and affordable housing is being studied, in particular SDG 1 “Poverty reduction”, SDG 3 “Strong health and well-being”, SDG 4 “Quality education”, SDG 8 “Decent work and economic growth” and SDG10 “Reducing inequality” The causal relationship, its nature and strength between the country’s economic growth and budget expenditures on housing within the framework of social protection and housing development are analysed in the context of achieving SDG8. Correlation analysis (Pearson / Spearman, depending on the previous results of the Shapiro-Wilk test) confirmed the relationship between budgetary spending on housing within social protection and GDP growth per capita in 22 out of 27 EU countries, including 14 countries with positive dependence, mainly average strength and a 1-year lag (or without a time lag). In turn, the relationship between budget expenditures for the development of the housing stock in the block of expenditures for housing and utilities and the growth of GDP per capita was determined in 26 of the 27 countries of the sample, which

include 17 with a positive direction, high (8 countries) and average (9 countries) level of connection strength and a 1–2-year lag. Using the results of the Granger causality test, public social spending on housing affects the growth of GDP per capita in 14 EU countries, and public spending on housing development is the cause of GDP growth per capita in 17 EU countries. Based on the construction of the Arellano–Bover / Blundell–Bond dynamic system linear regression model of panel data assessment, it was determined with a probability of 91% that a 1% increase in budget expenditures for housing development in the section of the housing and communal services expenditure block will contribute to the growth of GDP per capita by 2.38% with a time lag of 3 years. The impact of mortgage lending, subsidized rent, and budget housing costs on the level of housing overcrowding and the population's resilience to socially determined diseases in the context of achieving SDG3 was confirmed and evaluated on the basis of correlation–regression analysis, taking into account time lags and building a system dynamic model for evaluating panel data for 27 EU countries for 2012–2021 using Pearson / Spearman methods, Arellano–Bover / Blundell–Bond model, Shapiro–Wilk test and STATA 18 tools. Reduction of housing overcrowding helps to reduce the mortality rate from mental and behavioural disorders – in 59%; tuberculosis – in 56%; AIDS, viral hepatitis, diabetes, pneumonia – in 44% of EU countries. The increase in the share of homeowners with a mortgage or home loan contributes to decrease in housing overcrowding in 74%; shares of tenants on preferential terms or free of charge – 59%; the share of budget expenditures for the development of the housing stock within the limits of housing and communal services expenditures – 56%; the share of budget expenditures on housing as a direction of social protection is in 45% of EU countries. At the same time, a 1% increase in the share of homeowners on mortgage terms will contribute to a decrease in the level of housing overcrowding by an average of 0.42% with a time lag of 3 years (with a probability of 94%), the share of tenants on preferential terms or free of charge – by 0.75% with a time lag of 2 years, the share of budget expenditures for housing development – by 4.17% with a time lag of 2 years. On the other hand, an increase in the share of budget expenditures on housing as a direction of social protection by 1% leads to an increase in the level of housing overcrowding by an average of 1.51% with a time lag of 2 years (with a probability of 81%).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Zhuchenko S., Kubaščíkova Z., Samoilkova A., Vasylieva T., D'yakonova I. Economic growth and housing spending within social protection: Correlation and causal study. *Public and Municipal Finance*. 2023. №12(1). P. 73–85.
- Kuzior A., Zhuchenko S., Samoilkova A., Vasylieva T., Brožek P. Changes in the system of country's population health care depending on the level of providing affordable housing. *Problems and Perspectives in Management*, 2022. №20(3). P. 215–232.
- Ianchuk (Zhuchenko) S., Garafonova O., Panimash Yu., Pawliszczy D. Marketing, Management, and Financial Providing of Affordable Housing. *Marketing and Management of Innovations*, 2021. №2. P. 213–230.
- Ianchuk (Zhuchenko) S. Popularity Dynamics of Social and Affordable Housing: Ethics vs Business. *Business Ethics and Leadership*, 2021. №5(1). P. 109–117.
- Ianchuk (Zhuchenko) S. Bibliometric Analysis and Visualization of Funding Social Housing: Connection of Sociological and Economic Research. *SocioEconomic Challenges*, 2021. №5(1). P. 144–153.

- Ianchuk (Zhuchenko), S. Dominant Trends of Housing Market Development: Financing and Affordability. Financial Markets, Institutions and Risks, 2021. №5(1). P. 139-149.
- Янчук (Жученко) С. В. Фінансування соціального житла як напрямок державної фінансової політики. Інфраструктура ринку, 2020. №50. С. 294-299.
- Янчук (Жученко) С. В. Державна фінансова політика та соціальне житло: аналіз європейських і вітчизняних тенденцій. Вісник Хмельницького національного університету, 2020. № 4(3). С. 274-279.

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативно-правових документів; проекти нормативних документів

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U114396, 0121U114477, 0121U109553

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильєва Тетяна Анатоліївна
2. Tetyana Vasileva

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.05, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0635-7978

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Педченко Наталія Сергіївна
2. Nataliya Pedchenko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5093-2453

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Полтавський університет економіки і торгівлі**Код за ЄДРПОУ:** 01597997**Місцезнаходження:** вул. Коваля, буд. 3, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Укоопспілка**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Затонацька Тетяна Георгіївна

2. Tetiana Zatonatska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9197-0560**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет імені Тараса Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02070944**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кузнецова Анжела Ярославівна

2. Anzhela Kuznyetsova

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3590-7625**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Сумський державний університет**Код за ЄДРПОУ:** 05408289**Місцезнаходження:** вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:**

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бричко Марина Михайлівна
2. Maryna Brychko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9351-3280

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Петрушенко Юрій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Петрушенко Юрій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бойко Антон Олександрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна